

Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500ES 's-Gravenhage

President van de Algemene Rekenkamer
Postbus 20015
2500 EA Den Haag

Bestuursstaf

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie

BS2018008446

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

Datum 24 april 2018
Betreft Reactie op conceptrapport Verantwoordingsonderzoek
2017

Geachte heer Visser,

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van de resultaten van het Verantwoordingsonderzoek 2017. Ik dank u voor uw waardering voor de keuzes die ik heb gemaakt in de Defensienota. Ik heb daarbij bewust gekozen voor het eerst op orde brengen van de bedrijfsvoering, waar inmiddels goede vorderingen worden gemaakt. Ook uw conclusie dat de krijgsmacht heeft laten zien dat deze over verander- en verbetervermogen in de bedrijfsvoering beschikt, waardeer ik zeer. Zoals u weet wil Defensie het lerende vermogen van de organisatie verder vergroten. Uw conclusie steunt mij in het oppakken van deze uitdaging.

In het verantwoordingsonderzoek doet u een aantal aanbevelingen. Mede namens de staatssecretaris ga ik daar hieronder op in.

Aanbeveling 1, Algemeen

U beveelt aan de regie in de verbeterplannen te optimaliseren om de plannen elkaar te laten versterken. Ik onderken het belang van goede regie voor de verschillende verbeterplannen. In de Defensienota heb ik een groot aantal plannen in samenhang gebracht. Ik heb maatregelen genomen om de voortgang van de uitvoering van de Defensienota te bewaken. Daar waar de plannen binnen het ministerie nog niet voldoende integraal werden gezien, ziet de Bestuursraad er op toe dat er synergie tussen de plannen wordt gewaarborgd.

Aanbeveling 2, Materiële Gereedheid

U beveelt aan passende indicatoren op te stellen voor het meten van de ontwikkeling van de logistieke keten. Dit is integraal onderdeel van het plan van aanpak verbeteren materiële gereedheid. Dit proces is volop gaande. De aanbeveling wordt daarmee opgevolgd. In de interne managementrapportage wordt weergegeven hoe de materiële gereedheid per wapensysteem zich ontwikkelt. De koppeling tussen het totaal aan verbetermaatregelen en de effecten op de materiële gereedheid is de sleutel in het verbeterproces. Op de ontwikkeling van de materiële gereedheid zijn veel factoren van invloed, zoals enerzijds de ingezette verbetermaatregelen als anderzijds onvoorziene externe factoren zoals plotseling optredende technische defecten of het ongunstige personeelsverloop. De impact van die verschillende factoren is niet altijd eenduidig te bepalen, maar wordt waar mogelijk benoemd.

Aanbeveling 3, Programma Grensverleggende IT

U beveelt op de eerste plaats aan de meerkosten van het langer in stand houden van de bestaande IT zichtbaar te maken. Om de continuïteit van de bestaande IT zeker te stellen, vindt een continu proces van *lifecycle management* plaats, waarbij onderdelen van de hardware en softwareregelmatig worden vervangen en ge-upgraded. Dit wordt bekostigd uit de voor IT beschikbare exploitatiebudgetten. Ook voor de nieuwe IT-infrastructuur blijft dat nodig. Mocht het reguliere *lifecycle management* niet binnen de bestaande exploitatiebudgetten kunnen worden opgevangen, dan zal ik, in overeenstemming met uw aanbeveling, in de halfjaarlijkse voortgangsrapportages IT eventuele meerkosten inzichtelijk maken. U beveelt voorts aan tot een kosten-batenanalyse van het programma GrIT te komen. Zoals in de voortgangsrapportage IT gemeld (Kamerstuk 31 125, nr. 79), wordt reeds een businesscase ontwikkeld. Deze omvat een kosten-batenanalyse, waarvan de kosten van de migratie en personele kosten van de samenwerking met de markt deel uitmaken. Ook de dubbele beheerlasten in de periode dat de nieuwe en de bestaande IT-infrastructuur naast elkaar bestaan, zijn in de businesscase meegenomen. De businesscase wordt stapsgewijs opgebouwd. Zodra de inschrijvingen van beide marktpartijen bekend zijn, kan de definitieve businesscase worden vastgesteld, waarmee verder invulling wordt gegeven aan uw aanbeveling.

Aanbeveling 4, Enterprise Resource Planning-systeem voor materieellogistiek en financiën (ERP M&F)

Uw aanbeveling is aan te sturen op het verder verbeteren van kennis en kunde over het gebruik van ERP M&F. Dit is een continu punt van aandacht. Dit heeft onder meer geleid tot de afweging om de veranderingen die in ERP M&F worden doorgevoerd te beperken. Hierdoor kan meer aandacht worden besteed aan het beter leren werken met het systeem, door bijvoorbeeld advies- en assistentieteams aan de defensieonderdelen aan te bieden.

Aanbeveling 5, Informatiebeveiliging

De resterende verbeterplannen zullen, conform uw aanbeveling, worden uitgevoerd. Het accreditatiebeleid wordt momenteel herzien. In het nieuwe beleid wordt, binnen de Navo-richtlijnen, meer focus aangebracht in de te accrediteren systemen. Daarmee wordt beter gestuurd op de risico's en wordt tevens de bestuurbaarheid verbeterd. Het - waar nodig - actualiseren van de accreditatie van kritieke systemen wordt in 2018 en 2019 ter hand genomen.

Aanbeveling 6, Inkoopbeheer

Uw eerste aanbeveling, het zorgdragen voor het adequaat functioneren van de beheersmaatregelen aanbestedingskalender, spendanalyse en contractenregister, was reeds voorzien in het plan van aanpak dat vorig jaar is opgesteld naar aanleiding van de onvolkomenheid inkoopbeheer. Ik zal deze verbetermaatregelen voortzetten en neem de aanbeveling daarmee over. Uw tweede aanbeveling betreft het rechtmatig gebruik van het Dynamisch Aankoopstelsel (DAS) voor IT-inhuur. Ik merk daarbij op dat er juridisch geen overeenstemming bestaat over het rechtmatig gebruik van het DAS. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is in mei 2017 gestart met het opstellen van een beleidskader dat duidelijkheid moet verschaffen, maar het concept is onderwerp van juridische discussie. Vanuit het oogpunt van continuïteit van de bedrijfsvoering is stopzetting van het Dynamisch Aankoopstelsel voor inhuur van IT-expertise geen optie.

Bestuursstaf

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum

24 april 2018

Onze referentie

Aanbeveling 7, Administratie centrale voorraad munitie

U beveelt aan de administratie van de centrale voorraad munitie op orde te brengen en de resterende acties uit het verbeterplan voor het beheer van de centrale voorraad munitie voortvarend op te pakken. In 2016 heeft de ADR geconstateerd dat het administratief beheer van de centrale voorraden munitie niet voldoet aan de norm voor het materieelbeheer. Op basis hiervan heeft het Munitiebedrijf een verbeterplan opgesteld. In 2017 is met prioriteit uitvoering gegeven aan dit verbeterplan. In 2017 constateerde de ADR dat er op het beheer van de centrale voorraden munitie voortgang wordt geboekt. Ik zie uw aanbeveling dan ook vooral als een aanmoediging om verder te gaan op de ingeslagen weg om dit volledig op orde te brengen.

Aanbeveling 8, Vastgoed Defensie

Ten aanzien van uw aanbeveling om een aparte jaarlijkse voortgangsrapportage over vastgoed te handhaven, kies ik ervoor vast te houden aan de onlangs met de Tweede Kamer gemaakte afspraken om voortaan in het Materieel Projecten Overzicht te rapporteren over vastgoed. Er wordt momenteel gewerkt aan een herhuisvestingsplan met de vastgoedconsequenties van de Defensienota. Voor zover relevant zal ik daarin de door u geformuleerde opgaven meenemen.

Aanbeveling 9, Beleidsinformatie

U beveelt aan in de inzetbaarheidsrapportage de inzetbaarheidsdoelen en gereedheidsdoelen in samenhang te presenteren. De inzetbaarheidsdoelen zijn in de Defensienota opnieuw vastgesteld. Deze worden vertaald naar concrete opdrachtenmatrices voor de krijgsmachtdelen, waarin opdrachten voor inzet en gereedheid in samenhang worden gepresenteerd. De opdrachtenmatrices zullen in het vervolg de basis zijn voor de inzetbaarheidsrapportages. De Kamer wordt twee keer per jaar geïnformeerd over de mate waarin eenheden in staat zijn om aan de inzetbaarheidsdoelen te voldoen. In de financiële administratie van Defensie is het niet mogelijk de besteding van specifieke budgetten voor het herstel van de basisgereedheid tot op eenheidsniveau binnen de defensieonderdelen te volgen.

Aanbeveling 10, JSF

Zoals u zelf in uw rapport aangeeft werk ik er aan om u alle rapportages van de auditinstanties die onderzoek doen bij het JSF Program Office (JPO) te kunnen verstrekken. Ik heb u reeds de eerste rapportages doen toekomen.

Tot slot

Ik dank u voor de samenwerking het afgelopen jaar. Uw rapporten houden de defensieorganisatie scherp en helpen om verdere verbeteringen door te voeren. Ik zie uit naar de samenwerking in het komende jaar.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten

Bestuursstaf

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum

24 april 2018

Onze referentie